

บทความที่
Articles: 3

องค์ประกอบ ตัวชี้วัด และปัจจัยเชิงสาเหตุของความเป็น
พลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา
สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

Components, Indicators and Causal Factors
Affecting Citizenship of Vocational Students under
Department of Local Administration

สุนันtha ปักดีไทย *, ชีรวัดน์ นิจนตร **, วันชัย ธรรมสัจการ^{3***}

Sununtha Pakdeethai , Chirawat Nitchanet and Wanchai
Dhammasaccakarn

*

นักศึกษาลัทธิศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาภาวะผู้นำการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุ
ราษฎร์ธานี [Degree of Doctor of Education In Leadership in Educational Management
Suratthani Rajabhat University] ; E-mail: snt_pdt864@hotmail.co.th

**

รองศาสตราจารย์ ดร., บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ;
E-mail: nijaneat56@gmail.com

รองศาสตราจารย์ ดร., บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ;
E-mail: dh_wanchai@yahoo.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาองค์ประกอบ และตัวชี้วัดความเป็นพลเมือง ของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะคือ ระยะที่ 1 การสร้างรูปแบบ โดยการวิเคราะห์สังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้วยแบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง จำนวน 5 คน และระยะที่ 2 การตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบกับข้อมูล เชิงประจักษ์ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 320 คน ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามมาตรวัดประมาณค่า 6 ระดับ ซึ่งแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการสังเคราะห์องค์ประกอบของความเป็นพลเมืองและวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น หรือ Path Analysis ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของความเป็นพลเมืองทั้ง 4 ตัวบ่งชี้ มีค่าเป็นบวก มีขนาดตั้งแต่ 0.76 - 0.75 และมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ตัวบ่งชี้ที่มีความสำคัญที่สุด คือ มีความรับผิดชอบ และมีจิตสาธารณะ ซึ่งมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.875 รองลงมาคือ มีวินัย ซึ่งมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.831 ส่วนตัวบ่งชี้ ชื่อสัตย์สุจริต ซึ่งมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด คือ 0.767 ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยพบว่า ส่วนใหญ่มีระดับการปฏิบัติมาก ส่วนองค์ประกอบของความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า มีระดับการปฏิบัติมาก ทุกองค์ประกอบ สำหรับโมเดลความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เมื่อทำการปรับโมเดลจนได้โมเดลที่มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติดังนี้ $\chi^2 = 883.10$, $df = 253$, $P\text{-value} = 0.000$, $CFI = 0.907$, $TLI = 0.889$, $SRMR = 0.049$, $RMSEA = 0.088$ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

พบว่าความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รับอิทธิพลโดยตรงจากตัวแปรเชิงสาเหตุที่สำคัญคือการรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อ ขณะที่ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลรวม ต่อความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สูงสุดคือการรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อ รองลงมา เป็นลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน โดยตัวแปรเชิงสาเหตุในโมเดลสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของ ความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ร้อยละ 74.00

คำสำคัญ : องค์ประกอบ; ตัวชี้วัด; ปัจจัยเชิงสาเหตุ; ความเป็นพลเมือง

Abstract

The purposes of this research were: to develop components and indicators affecting citizenship of vocational students under Department of Local Administration; to study causal factors affecting citizenship of vocational students under Department of Local Administration; and to examine congruence between the model and the empirical data. The research procedures consisted of two phases. For Phase I, regarding causal model construction, the researcher investigated and synthesized conceptual frameworks, theories, and related studies; and interviewed five experts by using the structured-questionnaire. For Phase II, regarding investigation of congruent model with empirical data, the researcher used the six-point Likert-scale questionnaire to collect data from 320 vocational students under Department of Local Administration. The questionnaire was designed to analyze information by synthesizing components of citizenship and analyzing causal relationship of the factors, and path analysis by using a computer program.

All four components of citizenship were positive ranged between 0.76 – 0.75 at a statistical significance level of .01. In addition, the most significant indicators were diligence and public mind with a common factor loading of 0.875, followed by discipline with a factor loading of 0.831. Loyalty was ranked as the lowest indicator with a factor loading of 0.767. Moreover, the holistic practical level of causal factors affecting citizenship of the vocational students was at a high level. Considering the factors individually, the practical level of most

factors was at a high level. The holistic practical level of components affecting citizenship of vocational students was at a high level. Considering the components individually, the practical level of all components was at a high level. Regarding the citizenship model, after being modified in order to become consistent with the empirical data, of vocational students, the statistics were $\chi^2 = 883.10$, $df = 253$, $P\text{-value} = 0.000$, $CFI = 0.907$, $TLI = 0.889$, $SRMR = 0.049$, $RMSEA = 0.088$. The analysis showed that the citizenship of the vocational students were directly affected by significant causal factor which was perception of news via media. However, regarding the relationship between the causal factors affecting citizenship of the vocational students, the highest factor was perception of news via media, followed by future orientation and self-regulation. Those causal factors in the model could explain the variance of citizenship of the vocational students at 74.00 percent

Keywords : component; indicator; causal factor; citizenship

บทนำ

สภาพสังคมไทยปัจจุบันนั้นเอื้อต่อการกระทำสิ่งที่เป็นภัยต่อสังคม ทำให้คนมีแนวโน้มที่มีพฤติกรรมที่ส่งผลที่เป็นอันตรายต่อสังคม สถาบันครอบครัวถือว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเยาวชนเพราะบิดามารดาเป็นผู้ให้ความรัก ความอบอุ่น การเลี้ยงดู ให้การศึกษา การอบรมสั่งสอนตั้งแต่บุตรยังเล็กจนกระทั่งเติบโตเป็นผู้ใหญ่ การเลี้ยงดู การอบรมสั่งสอนของบิดา มารดานั้น จึงมีอิทธิพลต่อจิตใจและพฤติกรรมของเด็กมาก ถ้าบิดามารดาอบรมสั่งสอนบุตรให้เป็นคนดีของสังคมแล้ว เด็กก็จะเติบโตขึ้นมีคุณธรรมจริยธรรมในระดับหนึ่ง นอกจากนี้เพื่อนก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเยาวชนในช่วงที่ก้าวเข้าสู่วัยรุ่นมาก วัยรุ่นมักจะติดเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ เวลามีปัญหา ก็มักจะปรึกษาเพื่อน การให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพและการส่งเสริมให้เยาวชนตระหนักในบทบาทหน้าที่ความเป็นพลเมืองที่ดีจึงเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยพัฒนาประเทศ การกล่อมเกลாதางสังคมเพื่อพัฒนาให้บุคคลรู้จักหน้าที่ต่อตนเอง และหน้าที่ต่อส่วนรวม จะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย เช่น สถาบันครอบครัว สถาบันทางศาสนา และสถาบันการศึกษาเป็นกระบวนการที่ได้ยอมรับว่าเป็นกระบวนการที่สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตได้เป็นอย่างดีโดยเฉพาะนักเรียนอาชีวศึกษาเริ่มเข้าสู่วัยหนุ่มสาวสภาพทางจิตใจเริ่มเกิดการเปลี่ยนแปลงและชอบความเป็นอิสระ อยากรู้ อยากลอง ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มที่เสี่ยง อาจกระทำในสิ่งที่ผิดได้ ในขณะที่สังคมไทยมีความต้องการให้คนไทยมีคุณภาพ มีความดี เก่ง และมีความสุข แต่การที่ได้รับการบริโภคข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เสนอต่อสาธารณชน ที่ผ่านมา พบว่า มีการทุจริตในสังคมไทยหลาย ประการ ได้แก่ การทุจริต คอร์รัปชัน การไม่โปร่งใสในการทำงาน การขาดความรับผิดชอบ จากวิกฤตสภาวะการณ์เหล่านั้นทำให้สังคมไทยต้องหันมาให้ความสำคัญในเรื่องการสร้างเยาวชนให้มีภูมิคุ้มกันทางชีวิตและสังคมหรือการเพิ่มหลักคุณธรรมจริยธรรมเพื่อให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข งานวิจัยที่มีอยู่เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองส่วนใหญ่จะศึกษาระดับความเป็นพลเมืองของ

กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ว่ามีมากน้อยอย่างไร ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษา องค์ประกอบ ตัวชี้วัด ปัจจัยเชิงสาเหตุความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผลของการวิจัยจะทำให้ทราบว่า องค์ประกอบ และตัวชี้วัด ของความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีลักษณะเป็นอย่างไร และปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวมต่อความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยจะสามารถนำมาใช้เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานและบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในโลกยุคปัจจุบันต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาองค์ประกอบ และตัวชี้วัด ความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
2. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ขอบเขตของการวิจัย

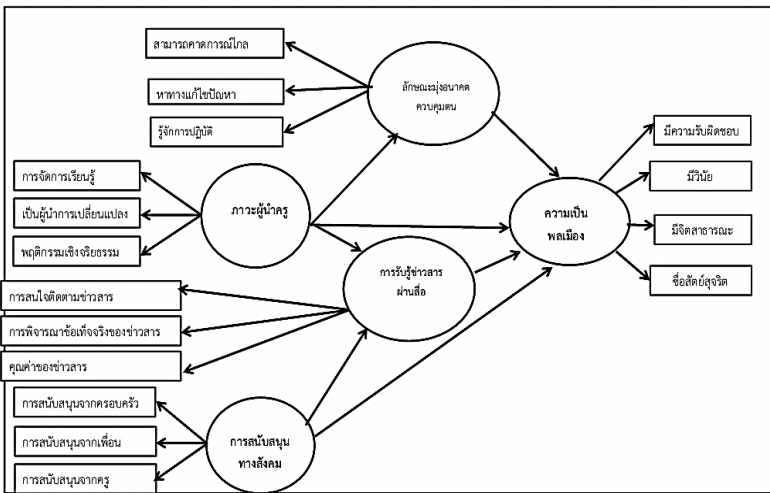
นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอาชีวศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ปีการศึกษา 2559 จำนวน 2,620 คน จาก วิทยาลัยอาชีวศึกษาที่สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 8 แห่ง

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนได้แก่ สามารถคาดการณ์ไกล หาทางแก้ไขปัญหา รู้จักการปฏิบัติ ด้านภาวะผู้นำของครู ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านการรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อ ได้แก่ การสนใจติดตามข่าวสาร การพิจารณาข้อเท็จจริงของข่าวสาร และ

คุณค่าของข่าวสาร ซึ่งในด้านการสนับสนุนทางสังคม ได้แก่ การสนับสนุนจากครอบครัว การสนับสนุนจากเพื่อน และ การสนับสนุนจากครู

ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีความรับผิดชอบ มีวินัย มีจิตสาธารณะ และ ซื่อสัตย์สุจริต

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1.2 แบบจำลองสมมติฐานการวิจัยเรื่ององค์ประกอบ ตัวชี้วัด ปัจจัยเชิงสาเหตุของความเป็นพลเมืองของนักศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้กฎแห่งการปฏิบัติ (Rule of Thumb) ชูแมคเกอร์ โลเมกซ์ แฮร์ และคณะ (Schumacker & Loman, 1996, Hair et al, 1998) คือจำนวนของกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ 10 - 20 คน ต่อตัวแปรในการวิจัยหนึ่งตัวแปร ในการวิจัยนี้ศึกษาตัวแปรสังเกตได้ 16 ตัวแปร จึงได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 320 จาก วิทยาลัยอาชีวศึกษาที่สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 8 แห่ง และกำหนด

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยการกำหนดสัดส่วน จากวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในแต่ละแห่งจนได้จำนวนครบตามที่ต้องการ ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่าง อย่างง่ายแบบไม่ใส่คืน (Without Replacement) โดยวิธีจับฉลาก

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยวิเคราะห์ค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเครื่องมือ ด้วยวิธี ดัชนีความเที่ยงตรง (Content Validity Index : CVI) ซึ่งงานนี้ค่า CVI = 0.90 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.940

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่ององค์ประกอบ ตัวชี้วัด ปัจจัยเชิงสาเหตุ ความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแบ่งออกเป็น 3 ตอนตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง สถานภาพของครอบครัว ลักษณะเป็นแบบคำถามให้เลือกตอบ ตอนที่ 2 องค์ประกอบของความเป็นพลเมือง มี 4 องค์ประกอบคือ มีความรับผิดชอบ มีวินัย มีจิตสาธารณะ ซื่อสัตย์สุจริต ตามองค์ประกอบ ดังกล่าว เป็นมาตรวัดประมาณค่าแบบ Likert Scale ชนิดเลือกตอบ 6 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก น้อย ค่อนข้างน้อย น้อยที่สุด และตอนที่ 3 องค์ประกอบ ตัวชี้วัด และปัจจัยเชิงสาเหตุความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมี 4 ปัจจัยคือ การสนับสนุนทางสังคม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน การรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อ และภาวะผู้นำของครูผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยระเบียบวิธีการทางสถิติ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง โดยการหาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์โมเดลสมการโครงสร้างนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยโปรแกรมสำเร็จรูป LISREL ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการ โดยการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ลักษณะการแจกแจงแบบปกติของตัวแปรสังเกตได้โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และวิเคราะห์ค่าอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวมของ

ปัจจัยเชิงสาเหตุความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson และวิเคราะห์ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์

สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบ ตัวชี้วัด และปัจจัยเชิงสาเหตุของความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 320 คน พบว่า จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 58.1 ร้อยละ 41.9 และนักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในระดับ ปวช.3 รองลงมาคือ นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในระดับ ปวช.1 ส่วนนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับ ปวช.2 น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละตามลำดับ 56.6, 23.8, 19.7 ตามลำดับ สถานะครอบครัวส่วนใหญ่พ่อแม่อยู่ด้วยกัน รองลงมาคือพ่อแม่แยกกันอยู่ และน้อยที่สุด คือ อื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 59.1, 19.7, 1.9 ตามลำดับ อาชีพของบิดามารดา ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง รองลงมาคืออาชีพเกษตรกร และน้อยที่สุดคือ อาชีพอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 4.03, 20.9, 5 ตามลำดับ รายได้ของครอบครัวส่วนใหญ่ อยู่ที่รายได้ 10,001 – 15,000 บาท รองลงมาคือ มีรายได้ 25,001 – 30,000 บาท และน้อยที่สุด คือ มีรายได้ต่ำกว่า 6,000 บาท ๆ คิดเป็นร้อยละ 23.8, 16.6 และ 2.2 ตามลำดับ

2. ตัวชี้วัดตามโมเดลประกอบด้วย 6 ปัจจัยดังนี้ 1.การรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อ 2.ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน 3. ภาวะผู้นำครู 4.การสนับสนุนจากครอบครัว 5. การสนับสนุนจากครู 6. การสนับสนุนจากเพื่อน และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักตัวชี้วัดของแต่ละปัจจัย 5 อันดับสูงสุดได้แก่ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นตัวชี้วัดในปัจจัยภาวะผู้นำครู ด้วยค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.919 รองลงมาคือ การสนใจติดตามข่าวสาร (RNM7) และ การพิจารณาข้อเท็จจริงของข่าวสาร (RNM8) ซึ่งเป็นตัวชี้วัดในปัจจัยการรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อ ด้วยค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.918

,0.915 ส่วนสามารถคาดการณ์ไกล (ofc1) และหาทางแก้ไขปัญหา (ofc2) เป็นตัวชี้วัดในปัจจัยลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนด้วยค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.911,0.895 ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้สำหรับวัดตัวแปรแฝงภายนอก (X)

ได้แก่ ภาวะผู้นำครู การสนับสนุนทางสังคม และตัวแปรสังเกตได้สำหรับวัดตัวแปรแฝงภายใน (Y) ได้แก่ ปัจจัยทางด้านความเป็นพลเมืองของนักเรียน ด้านลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และด้านการรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) อยู่ในระดับสูงโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 อันดับแรกคือ 1) การจัดการเรียนรู้ (LTS4) กับ มีจิตสาธารณะ (CTZSP) 2) การจัดการเรียนรู้ (LTS4) กับ คุณค่าของข่าวสาร(RAM9) 3) การสนับสนุนจากครอบครัว (SOS10) กับ หาทางแก้ไขปัญหา(OFC2) 4) การจัดการเรียนรู้ (LTS4) กับ รู้จักการปฏิบัติ (OFC3) 5) การสนับสนุนจากครอบครัว (SOS10) กับ การพิจารณาข้อเท็จจริงของข่าวสาร (RAM8) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.748 0.602 0.599 0.594 และ 0.592 ตามลำดับ

ผลการทดสอบความสอดคล้องกลมกลืนระหว่างตัวแปร ปัจจัยเชิงสาเหตุ ความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 883.10 ที่ค่าองศาอิสระ (df) เท่ากับ 253 ค่าความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ 0.000 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 0.907 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (TLI) เท่ากับ 0.889 ค่ามาตรฐานดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองส่วนที่เหลือ (SRMR) เท่ากับ 0.049 ค่าประมาณความคลาดเคลื่อนของรากกำลังสองเฉลี่ย (RMSEA) เท่ากับ 0.088 และค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลทุกเส้นทางมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สรุปว่า องค์ประกอบ ตัวชี้วัด ปัจจัยเชิงสาเหตุความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์

(R^2) ซึ่งเป็นค่าที่สามารถอธิบายความแปรปรวนร่วมกันของตัวแปรเชิงสาเหตุในโมเดลได้ พบว่าตัวแปรแฝงภายนอกที่เป็นสาเหตุของตัวแปรแฝงภายใน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน การรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อ การสนับสนุนจากเพื่อน การสนับสนุนจากครอบครัว และภาวะผู้นำครู สามารถอธิบายความแปรปรวนร่วมได้ร้อยละ 5.20, 2.90, 1.53, 3.09 และร้อยละ 13.20 ตามลำดับ โดยที่ปัจจัยเชิงสาเหตุในโมเดลทั้ง 6 ปัจจัย ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 74

4. ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณยกกำลังสอง (R^2) ซึ่งอธิบายความแปรปรวนร่วมกันของตัวแปรเชิงสาเหตุในโมเดลได้ พบว่า 1) ภาวะผู้นำครู การสนับสนุนจากครู การสนับสนุนจากครอบครัว และการสนับสนุนจากเพื่อนเป็นตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความเป็นพลเมืองโดยผ่านการรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อได้ร้อยละ 54.70 2) ภาวะผู้นำครู การสนับสนุนจากครู การสนับสนุนจากครอบครัว การสนับสนุนจากเพื่อนและการรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อเป็นตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความเป็นพลเมืองโดยผ่านลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ร้อยละ 90.20 3) เมื่อรวมทั้ง 6 ปัจจัยในโมเดลซึ่งเป็นตัวแปรเชิงสาเหตุที่จะสามารถอธิบายความแปรปรวนของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ร้อยละ 74

อภิปรายผล

ผลการศึกษาเรื่อง องค์ประกอบ ตัวชี้วัด และปัจจัยเชิงสาเหตุของความ เป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น การอภิปรายผลการวิจัยตามสมมุติฐานที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีสมมุติฐานย่อยตามเส้นทางอิทธิพลของตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

1. ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ได้แก่ สามารถคาดการณ์ไกล หาทางแก้ไข ปัญหา รู้จักการปฏิบัติ มีอิทธิพลต่อความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีอิทธิพลทางอ้อมโดยส่งผ่านภาวะผู้นำครู ผลการวิจัยลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นพลเมืองของ

นักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด้วยสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .334 ซึ่งหมายความว่าลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีอิทธิพลโดยตรงต่อความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และเมื่อร่วมกับตัวแปรอื่นๆ จะสามารถทำนายความเป็นพลเมืองได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ดวงเดือน พันธุนาวิน.2539:1-4) สำหรับลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน หมายถึงความสามารถของบุคคลที่คาดการณ์ไกล และสามารถบังคับควบคุมตนเอง ทำให้พฤติกรรมที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ในอนาคต และสามารถวางแผนการปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลดี หรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งทำให้นักเรียนสามารถบังคับตนเองให้ทำตนเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม ทั้งนี้ความเป็นพลเมืองนั้นการควบคุมตนกระทำในสิ่งที่ควรกระทำ โดยเลือกกระทำพฤติกรรมที่แสดงถึงการอดได้รอได้และเชื่อว่าการกระทำของตนจะทำให้เกิดผลดีตามที่ตนต้องการได้ รู้จักอดได้รอได้เพื่อประโยชน์ที่มากกว่า หรือสำคัญกว่าที่จะมีมาในอนาคต

2. ภาวะผู้นำของครู ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเชิงจริยธรรม มีอิทธิพลต่อความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น การรับรู้ผ่านสื่อ ต่อความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำครูการสนับสนุนจากครูมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด้วยสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.274 สอดคล้องกับงานวิจัยซึ่งสอดคล้องกับ สุรรัตน์ พัฒนเอียร (2552) ได้ศึกษาเรื่องตัวแบบความสามารถทางภาวะผู้นำครูในสถานศึกษา ผลการศึกษาพบว่าความสามารถทางภาวะผู้นำครูส่งผลทางตรงต่อประสิทธิผลของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และส่งผลทางอ้อมต่อประสิทธิผลของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยผ่านบรรยากาศสถานศึกษา ความสามารถทางภาวะผู้นำครูส่งผลทางบวกต่อบรรยากาศสถานศึกษา และบรรยากาศสถานศึกษาส่งผลทางตรงต่อประสิทธิผลของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสุวิมล ว่องวานิช และคณะ (2552) ได้รายงานโครงการเร่งสร้างคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย และได้แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของเยาวชน คือ การสร้างวัฒนธรรมคุณธรรม จัดกระบวนการพัฒนาคุณธรรมให้กับเยาวชน ซึ่งการพัฒนาคุณลักษณะที่ดี

ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งจากบ้าน โรงเรียน และสังคม และครูซึ่งเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่สามารถขับเคลื่อนองค์กรได้รวดเร็วที่สุดเนื่องจากเป็นบุคคลที่มีโอกาสและเวลามากที่สุดในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้กับผู้เรียน สอดคล้องกับ Lieberman and Miller, L. (2004) ที่กล่าวว่าภาวะผู้นำครูทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน ทั้งในด้านการทำงานและคุณภาพผู้เรียน การพัฒนาครูให้เป็นครูผู้นำและใช้ภาวะผู้นำ เพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียนเกิดประโยชน์ 4 ประการ คือ 1) เปิดโอกาสให้ครูผู้นำ ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา โดยที่ฝ่ายบริหารไม่สามารถจัดการศึกษาได้โดยลำพัง ต้องได้รับความร่วมมือและความรับผิดชอบในการกิจ ต่าง ๆ จากทุกฝ่าย ครูผู้นำเป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้เกิดทีมผู้สอนที่มีความผูกพันและเต็มใจในการปฏิบัติ 2) การเพิ่มศักยภาพเกี่ยวกับการสอนและการเรียนรู้ รูปแบบการพัฒนาครูที่เน้นให้ครูผู้นำซึ่งเชี่ยวชาญด้านการสอน ให้คำชี้แนะ คำปรึกษาครูคนอื่น ตลอดจนร่วมคิด ร่วมปฏิบัติการกิจแบบกัลยาณมิตรระหว่างครูผู้นำและครู ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการทำงานร่วมกัน เพื่อนำไปสู่ความเชี่ยวชาญและความเป็นเลิศด้านการสอน 3) การประกาศเกียรติคุณ การสร้างโอกาสของความก้าวหน้าในวิชาชีพและรางวัลสำหรับครูที่มีภาวะผู้นำ ครูผู้นำเป็นศูนย์กลางในการสร้างเครือข่าย เพื่อพัฒนาความเชี่ยวชาญด้านการสอนให้ครูคนอื่น และนำไปปฏิบัติได้จริงจนเป็นที่ประจักษ์ และควรยกย่องเชิดชูเกียรติให้ครูผู้นำ เพราะเป็นการกระตุ้นให้ครูคนอื่นเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาภาวะผู้นำของตน ครูผู้นำจึงเป็นกำลังสำคัญสำหรับการพัฒนาวิชาชีพครูต่อไป และ 4) การเป็นต้นแบบสำหรับครูผู้นำแบบประชาธิปไตยให้กับนักเรียน ถ้าโรงเรียนใช้ภาวะผู้นำของครูเป็นศูนย์กลางในการบริหารจัดการย่อมทำให้ผู้เรียนได้พบเห็น เป็นต้นแบบของสังคมประชาธิปไตยในโรงเรียนที่เน้นการมีส่วนร่วมและการสื่อสารแบบเปิดเพื่อการปฏิบัติการไปสู่เป้าหมายเดียวกัน ทั้งนี้ ภาวะผู้นำครูสามารถสร้างได้ และเมื่อเกิดภาวะผู้นำครูแล้ว ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง มีความเป็นมืออาชีพ ให้ความสำคัญกับผู้เรียน

3. การรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อ ได้แก่ การสนใจติดตามข่าวสาร การพิจารณาข้อเท็จจริงของข่าวสาร คุณค่าของข่าวสาร มีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำครูการสนับสนุนจากครูมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเป็นพลเมืองของนักเรียน

อาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด้วยสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.274 สอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับผลวิจัยของ บุปผา เมฆศรีทองคำ และ อรรยา สิงห์สงบ (2552) ศึกษาสภาพการณ์ใช้สื่ออินเทอร์เน็ตของเด็ก และเยาวชน ไทยตามช่วงพัฒนาการแห่งวัย ผล การศึกษาข้อมูลภาคสนามด้วยการสัมภาษณ์ เจาะลึก กลุ่มตัวอย่างในประเด็นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตคือ ผู้ปกครองควรดูแลบุตรหลาน พร้อมให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ดังที่ ว่า “พ่อแม่ ต้องคอยสอดส่องดูแลว่าตอนนี้นู๋ลูก ๆ กำลังทำอะไรอยู่ แต่ไม่ควรถึงขั้นจับผิด ฝึ่่า สังเกตการณ์ พูดคุยกับลูก ๆ อย่างเข้าใจถึงการเล่นเน็ต พวกเขา จะได้ไม่รู้สึกอึดอัด และไม่ปิดบังเรื่องที่เขาคิด เขา ทำ” ส่วนทางด้าน มนัสชนก คารวะพิทยากุล (2552) ศึกษาเรื่องการเปิดรับอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายใน กรุงเทพมหานคร พบว่า คนอายุน้อยกว่ามักจะใช้สื่อมวลชนเพื่อความบันเทิง ในขณะที่ คนที่มีอายุมากกว่ามักจะใช้สื่อมวลชนเพื่อแสวงหาข้อมูลข่าวสารมากกว่าความ บันเทิง กิจกรรมที่สนใจในอินเทอร์เน็ต และประเภทของเว็บไซต์ที่สนใจต่างกันมีผล ต่อพฤติกรรม的开รับต่างกัน โดยนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสนใจติดตาม ข้อมูลในอินเทอร์เน็ตเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพ ความงาม มากกว่า การท่องเที่ยว บันเทิง และติดตามข้อมูลข่าวสาร ส่วนใหญ่จะหาข้อมูลประกอบการเรียนมากกว่า เพื่อความ บันเทิง และกิจกรรมอื่น ๆ และ วิไลลักษณ์ ทองคำ บรรจง และคณะ (2554) ได้ ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตของ นักเรียน มัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร วัดอุปสงค์ของงานวิจัย เพื่อทดสอบ แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยเหตุและ ผลของพฤติกรรมติด อินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1,248 คนได้มาจากการสุ่ม หลาย ขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม 12 ฉบับ มีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ .75 - .94 และวิเคราะห์ข้อมูลใช้ สถิติพรรณนาด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป และโปรแกรม LISREL ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบจำลองพฤติกรรมติด อินเทอร์เน็ตของนักเรียนที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 22.87$; $df = 16$; p value = .12; CFI = 1; GFI = 1; RMSEA = .02; CN = 1,608) 2) พฤติกรรมติดเกม ออนไลน์ได้รับอิทธิพลทาง ลบโดยตรงจากการควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง และอิทธิพลของเพื่อนในการใช้อินเทอร์เน็ตอย่าง เหมาะสม และพฤติกรรมติดเกม ออนไลน์ได้รับอิทธิพลทางบวกโดยตรงจากการควบคุมอินเทอร์เน็ตในครอบครัว และ

ความเหงา ตัวแปรสาเหตุนี้ร่วมกันอธิบายพฤติกรรมติดเกมออนไลน์ได้ร้อยละ 34

3) พฤติกรรมติดสนทนา ออนไลน์ ได้รับอิทธิพลทางลบโดยตรงจากการควบคุมตนเอง อิทธิพลของเพื่อนในการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเหมาะสม และการได้รับแบบอย่างจากผู้ปกครองในการรับสื่อ และพฤติกรรมติดสนทนาออนไลน์ได้รับอิทธิพลทางบวกโดยตรงจากกิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน ตัวแปรสาเหตุนี้ร่วมกันอธิบายพฤติกรรมติดสนทนาออนไลน์ได้ ร้อยละ 22 และ 4) พฤติกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมได้รับอิทธิพลทางลบโดยตรงจากพฤติกรรมติดเกมออนไลน์ และพฤติกรรมติดสนทนาออนไลน์ และได้รับอิทธิพลทางบวกโดยตรงจากการควบคุมตนเอง การเห็นคุณค่าในตนเอง กิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน และ สัมพันธภาพในครอบครัว พฤติกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมได้รับอิทธิพล ทางลบโดยอ้อมจากความเหงาและการควบคุมสื่ออินเทอร์เน็ตในครอบครัวโดยผ่านพฤติกรรมติดเกมออนไลน์ และตัวแปรสาเหตุนี้ร่วมกันอธิบายพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมได้ร้อยละ 43 ทั้งนี้การรับรู้ข่าวสารจากสื่อ ส่งผลต่อพฤติกรรมความเป็นพลเมือง แสดงให้เห็นว่า การรับรู้ข่าวสารจากสื่อ เมื่อศึกษาร่วมกับตัวแปรอื่นๆ สามารถทำนายพฤติกรรมความเป็นพลเมือง

4. การสนับสนุนทางสังคม มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นโดยส่งผ่านการรับรู้ผ่านสื่อต่อความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า การสนับสนุนจากเพื่อนมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นด้วยสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .0096 การสนับสนุนจากครอบครัวมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นด้วยสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ โดย 0.122 การสนับสนุนจากครูมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นด้วยสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.117 สอดคล้องกับงานวิจัย ของ ได้ (อัครสรุสภาพรจนา .2551) ได้สรุปการสนับสนุนจากครอบครัวไว้ว่า การสนับสนุนจากครอบครัวเป็นพื้นฐานที่สำคัญของชีวิต เพราะครอบครัวเป็นกลุ่มที่มีความผูกพันกันตามธรรมชาติ มีความผูกพันทางอารมณ์และจิตใจ มีทัศนคติและพฤติกรรมที่จะช่วยกระตุ้นส่งเสริมให้มีการดำเนินชีวิตร่วมกัน เป็นแหล่งให้คำปรึกษา รวมทั้งมีความ

พึ่งพิงกันทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการปฏิบัติหน้าที่ และมีลักษณะไม่เป็นทางการ ทำให้บุคคลมีความใกล้ชิดสนิทสนม มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีคนคอยรับฟัง ให้คำปรึกษา และคอยช่วยเหลือกันและกัน การสนับสนุนจากครอบครัวถือเป็นแหล่งสนับสนุนทางสังคมแห่งแรกที่บุคคลจะได้รับด้วยความเต็มใจโดยไม่มีข้อต่อรองและพิโกและแฮมไว (Piko. & Hamvai.2010 : 1479 – 1482) ซึ่งได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ โรงเรียนหรือสถานศึกษาและกลุ่มเพื่อนกับความเป็นพลเมืองในชีวิตซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นซึ่งอยู่ในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 881 คน อายุตั้งแต่ 14 – 20 ปี เป็นหญิงร้อยละ 44.6 ในประเทศฮังการี พบว่า ความสัมพันธ์กับพ่อแม่ผู้ปกครองเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อความเป็นพลเมืองของวัยรุ่น ส่วนการพูดคุยเกี่ยวกับปัญหาผู้ปกครองถือว่ามีค่าสหสัมพันธ์ที่ยอมรับได้ นอกจากนี้ผลการวิจัยยืนยันว่าการเป็นพลเมืองที่ดีในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาและการมีผลการเรียนที่ดีมีความเชื่อมโยงกับความเป็นอยู่ที่ดีโดยรวมของวัยรุ่นทั้งชายและหญิง อย่างไรก็ตามขณะที่วัยรุ่นชายได้รับประโยชน์อย่างมากจากการสนับสนุนทางสังคมจากผู้ปกครองและการทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น การทานข้าวเย็นด้วยกันแต่ในวัยรุ่นหญิงกลับพบว่าความเป็นพลเมืองในชีวิตของวัยรุ่นหญิงมีความเชื่อมโยงกับจำนวนความสนใจใส่ใจจากเพื่อนและการยอมรับของค่านิยมจากพ่อแม่ผู้ปกครองซึ่งข้อค้นพบนี้ได้เน้นความสำคัญของการใช้ปัจจัยด้านความแตกต่างทางเพศในการวิเคราะห์ความเป็นพลเมืองในชีวิตของวัยรุ่นทั้งนี้ ความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษาจะเกิดผลดีหรือไม่นั้น สมาชิกในครอบครัว เพื่อน ครู ต้องให้ความสำคัญ จะช่วยให้นักเรียนอาชีวศึกษาสามารถปรับตัวต่อบทบาทของตนเอง และนำไปสู่การมีพฤติกรรมความเป็นพลเมือง

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งประกอบไปด้วย ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน การรับรู้ข่าวสารจากสื่อ โดยที่การรับรู้ข่าวสารจากสื่อเป็นตัวแปรคั่นกลางของปัจจัยอื่นๆ และส่งผ่านไปยังตัวแปรตามคือความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและจากผลการวิจัยที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สามารถอธิบายถึงสาเหตุของพฤติกรรมได้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social Cognitive Learning Theory) ของ Bandura ที่กล่าวว่าพฤติกรรมของมนุษย์ที่แสดงออกส่วนมากเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือ

เลียนแบบ และเนื่องจากมนุษย์มีปฏิสัมพันธ์ (Interactive) กับสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบๆตัวอยู่เสมอซึ่งหมายถึงพฤติกรรมเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนรู้กับสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลซึ่งกันและกัน โดยพฤติกรรมของมนุษย์ส่วนมากจะเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning) หรือการเลียนแบบจากตัวแบบ (Modeling) ดังนั้นทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญาจึงให้ความสำคัญกับพฤติกรรมของบุคคลว่าเกิดจากสาเหตุหลัก 2 ประการคือ ตัวบุคคลและสภาพแวดล้อม สาเหตุที่มาจากตัวบุคคลมีหลายประการแต่ตัวแปรที่ได้รับจากผลการวิจัย ได้แก่ สื่อ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ภาวะผู้นำครู การรับรู้ข่าวสารจากสื่อ และการสนับสนุนทางสังคม ซึ่งทฤษฎีนี้อธิบายถึงวิธีการและกระบวนการที่บุคคลได้รับจากสังคมทำให้เกิดการยอมรับลักษณะและกฎเกณฑ์ทางสังคมมาเป็นลักษณะของตนโดยสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคม

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่ององค์ประกอบ ตัวชี้วัด และปัจจัยเชิงสาเหตุของความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีข้อค้นพบสามารถนำมาเป็นข้อเสนอแนะหลัก 2 ประการได้แก่ ข้อเสนอแนะด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบ ตัวชี้วัด และปัจจัยเชิงสาเหตุของความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้รับอิทธิพลทางตรงมากที่สุดจากตัวแปรการรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อหมายความว่าถ้า นักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีการรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อที่ดี ความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ก็จะส่งผลไปในทางที่ดี ดังนั้นโรงเรียนควรส่งเสริมให้ความรู้ แนวทางความเป็นพลเมืองที่ถูกต้องและเห็นประโยชน์รวมและเสริมสร้างความเข้าใจให้นักเรียนมองเห็นถึงคุณค่าที่จะเกิดกับนักเรียนและสังคม วิทยาลัยควรมีการสร้าง Application หรือนวัตกรรม การรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อเนื่องจากผลการวิจัยพบว่าการรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อ

เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงสูงสุด ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรมีการสร้างแบบอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใดก็ตาม เพื่อให้นักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษามีความเป็นพลเมืองและนำแบบอย่างที่ดีไปประพฤติปฏิบัติและสามารถบูรณาการพฤติกรรมและการประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมซึ่งจะช่วยยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เพื่อที่จะทำให้สังคมน่าอยู่ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. สำหรับผู้ที่ทำวิจัยองค์ประกอบ ตัวชี้วัด ปัจจัยเชิงสาเหตุความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นๆ อาจจะนำแบบจำลองที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นโดยปรับเปลี่ยนตัวแปรอิสระและตัวแปรสังเกตให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างนั้น ๆ

2. ในการวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษากับนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเท่านั้น ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษากับนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอาชีวศึกษาแห่งอื่นๆ ทั่วประเทศ

3. ควรมีการศึกษาความเป็นเหตุเป็นผลเพื่อให้ทราบถึงองค์ประกอบ ตัวชี้วัด และปัจจัยเชิงสาเหตุของความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อาจจะศึกษาในกลุ่มข้าราชการเจ้าหน้าที่ที่ทำงานอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและควรมีการศึกษาในระยะยาว (Longitudinal Study) ด้วยการวัดซ้ำ (Repeated measure) ในกลุ่มตัวอย่างด้วยเครื่องมือเดิม เพื่อดูพัฒนาการหรือดูค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยว่ามีความแปรเปลี่ยนหรือมีความคงที่ในการวัดแต่ละครั้งหรือไม่

เอกสารอ้างอิง

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2539). **ทฤษฎีต้นไม้งริยธรรมสำหรับคนไทย**. การวิจัยประยุกต์. เอกสารฉบับพิเศษในวันครบรอบปีที่ 33. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บุบผา เมฆศรีทองคำ และอรรยา สิงห์สงบ (2552). **สภาพการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตของเด็ก และเยาวชนไทยตามช่วงพัฒนาการแห่งวัย : รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์** กรุงเทพฯ:สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (วช).

- มนัสชนก คารวะพิทยากุล. (2552). การเปิดรับอินเทอร์เน็ตของนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร.มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิไลลักษณ์ ทองคำบรรจง และคณะ (2554).ปัจจัยเชิงสาเหตุและผลของพฤติกรรม
ติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร.
กรุงเทพฯ: วารสารพฤติกรรมศาสตร์ ปีที่ 17, ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม 2554) :
103-119.
- สุรรัตน์ พัฒนเอียร. (2552).ตัวแบบความสามารถทางภาวะผู้นำครูในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน.วารสารวิทยาศาสตร์เกษตรศาสตร์ สาขาสังคมศาสตร์.
- สุวิมล ว่องวานิช และคณะ (2552) โครงการเร่งสร้างคุณลักษณะที่ดีของเด็กและ
เยาวชนไทย.ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาแผ่นดินเชิงคุณธรรม.คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัครสร สสภาพรจนา. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนจากครอบครัว
บรรยากาศจริยธรรมในงาน กับความสุขในการทำงานของพยาบาล
วิชาชีพ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
กรุงเทพมหานคร.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bandura, A. (1986). **Social foundations of thought and action. A
social cognitive theory.**Englewood Cliffs. New Jersey:
Prentice-Hall.
- Lieberman, A & Miller, L (2004), **Teacher leadership**, Jossey-Bass, San
Francisco.
- Piko,Bettina F; & Hamvai,Csaba. (2010).**Parent,School and Peer-Related
Correlates of Adolescents’ Life Satisfaction.** Children and
Youth Services Review.

Translated Thai References

- Bhanthumnavin, D. (1996).**Ethical tree theory for Thai people.**
Applied Research. Vol.33.Bangkok : Behavioral Science
Research Institute Srinakharinwirot University.

- Karavapitayakul, M. (2009). **The Exposure to the Internet of High School Students in Bangkok Metropolis**. Degree of Master of Arts. Ramkhamhaeng University.
- Makesrithongkum, B, and A. Singsangob. (2009). **The situation of using the internet media of Thai children and youth at various stages of age development**. Bangkok : National Research Council of Thailand.
- Phuttanatein, S. and Prompilai B. (2009). **Model of teacher leadership capacity in basic educational institutions**. Department of Education, Faculty of Education, Kasetsart University.
- Sathapornwajana, A. (2008). **Relationships between family support, ethical climate, and joy at work of professional nurses, hospitals under the jurisdiction of the Ministry of Public Health, Bangkok metropolis**. Bangkok : Chulalongkorn University.
- Thongkambunjong, W and et al (2011). **Causal Factors and effect of Internet Dependency Behavior of High School Students in Bangkok Metropolis**. Journal of Behavioral Science Vol. 17 No. 2 July 2011.
- Wongwanich, S and et al. (2007). **An Accelerated Project for Building Good Character Department of Education of Thai Children and Youth**. Department of Educational Research and Psychology, Faculty of Education: Chulalongkorn University.